

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (štvrtá rozšírená komora)

z 9. novembra 2022 *

„Hospodárska súťaž – Kartely – Trh s výstužami do betónu – Rozhodnutie, ktorým sa na základe nariadenia (ES) č. 1/2003 konštatuje porušenie článku 65 UO po skončení platnosti Zmluvy o ESUO – Určenie cien – Obmedzenie a kontrola výroby a predaja – Rozhodnutie prijaté na základe zrušenia skorších rozhodnutí – Uskutočnenie nového vypočutia za prítomnosti orgánov hospodárskej súťaže členských štátov – Právo na obhajobu – Zásada riadnej správy vecí verejných – Primeraná lehota – Povinnosť odôvodnenia – Proporcionalita – Zásada *ne bis in idem* – Námiетка nezákonnosti – Jediné, komplexné a nepretržité porušenie – Dôkaz o účasti na karteli – Verejné dištancovanie sa – Neobmedzená právomoc“

Vo veci T-657/19,

Feralpi Holding SpA, so sídlom v Brescii (Taliansko), v zastúpení: G. Roberti a I. Perego, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: P. Rossi, G. Conte a C. Sjödin, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci P. Manzini, advokát,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh podaný na základe článku 263 ZFEÚ, na zrušenie rozhodnutia Komisie C(2019) 4969 final zo 4. júla 2019 týkajúceho sa konania podľa článku 65 Zmluvy o ESUO (vec AT.37956 – Výstuže do betónu) a/alebo zrušenie či zníženie pokuty uloženej žalobkyni,

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá rozšírená komora),

na poradách v zložení: predseda komory S. Gervasoni, sudcovia L. Madise, P. Nihoul (spravodajca), R. Frendo a J. Martín y Pérez de Nanclares,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. júna 2021,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: taliančina.

Rozsudok¹

I. Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Žalobkyňa, Feralpi Holding SpA (predtým Feralpi Siderurgica SpA a Feralpi Siderurgica SRL), je výrobcom výstuží do betónu so sídlom v Taliansku.

A. Prvé rozhodnutie Komisie (2002)

- 2 Od októbra do decembra 2000 Komisia Európskych spoločností vykonala v súlade s článkom 47 UO kontroly v talianskych podnikoch vyrábajúcich výstužné tyče do betónu, medzi nimi aj v podniku žalobkyne, a v združení podnikov Federazione imprese siderurgiche italiane (Združenie talianskych oceliarskych podnikov, ďalej len „Federacciai“). Na základe tohto ustanovenia im tiež zaslala žiadosti o informácie.
- 3 Dňa 26. marca 2002 Komisia začala konanie podľa článku 65 UO a uviedla výhrady podľa článku 36 UO (ďalej len „oznámenie o výhradách“), ktoré boli oznámené najmä žalobkyni. Žalobkyňa odpovedala na oznámenie o doplňujúcich výhradách 31. mája 2002.
- 4 Účastníci správneho konania boli vypočutí 13. júna 2002.
- 5 Dňa 12. augusta 2002 Komisia zaslala tým istým adresátom doplňujúce výhrady (ďalej len „oznámenie o doplňujúcich výhradách“) na základe článku 19 ods. 1 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962 Prvé nariadenie implementujúce články [81] a [82 ES] (Ú. v. ES 13, 1962, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3). Vysvetlila v ňom svoj postoj k pokračovaniu konania po skončení platnosti Zmluvy o ESUO 23. júla 2002. Žalobkyňa odpovedala na oznámenie o doplňujúcich výhradách 20. septembra 2002.
- 6 Dňa 30. septembra 2002 sa konalo ďalšie vypočutie účastníkov správneho konania za prítomnosti orgánov hospodárskej súťaže členských štátov. Týkalo sa predmetu oznámenia o doplňujúcich výhradách, teda právnych dôsledkov skončenia platnosti Zmluvy o ESUO na pokračovanie v konaní.
- 7 Po skončení správneho konania Komisia prijala rozhodnutie K(2002) 5087 v konečnom znení zo 17. decembra 2002, týkajúce sa konania o uplatnení článku 65 Zmluvy o ESUO (COMP/37.956 – Výstuže do betónu) (ďalej len „rozhodnutie z roku 2002“), adresované združeniu Federacciai a ôsmim podnikom vrátane žalobkyne. Konštatovala v ňom, že v období od decembra 1989 do júla 2000 zrealizovali jednotný, komplexný a nepretržitý kartel na talianskom trhu s výstužami do betónu vo forme tyčí alebo zvitkov (ďalej len „výstuže do betónu“), ktorého cieľom alebo účinkom bolo určovanie cien a obmedzenie alebo kontrola výroby alebo predaja, čo je v rozpore s článkom 65 ods. 1 UO. Z tohto dôvodu uložila žalobkyni pokutu vo výške 10,25 milióna eur.
- 8 Dňa 4. marca 2003 podala žalobkyňa na Všeobecný súd žalobu proti rozhodnutiu z roku 2002. Všeobecný súd zrušil uvedené rozhodnutie vo vzťahu k žalobkyni (rozsudok z 25. októbra 2007, Feralpi Siderurgica/Komisia, T-77/03, neuverejnený, EU:T:2007:319) a ostatným podnikom, ktorým je rozhodnutie určené, z dôvodu, že použitý právny základ, teda článok 65 ods. 4 a 5 UO,

¹ Uvádzajú sa iba tie body rozsudku, ktorých uverejnenie považuje Všeobecný súd za užitočné.

už v čase prijatia tohto rozhodnutia nebol účinný. Z tohto dôvodu Komisia nemala na základe týchto ustanovení právomoc konštatovať a postihovať porušenie článku 65 ods. 1 UO po skončení platnosti Zmluvy o ESUO. Všeobecný súd nepreskúmal ostatné aspekty tohto rozhodnutia.

- 9 Rozhodnutie z roku 2002 nadobudlo právoplatnosť vo vzťahu k združeniu Federacciai, ktoré nepodalo žalobu na Všeobecný súd.

B. Druhé rozhodnutie Komisie (2009)

- 10 Listom z 30. júna 2008 Komisia informovala žalobkyňu a ostatné dotknuté podniky o svojom úmysle prijať nové rozhodnutie, pričom opravila použitý právny základ. Okrem toho spresnila, že opätovne prijaté rozhodnutie sa zakladá na dôkazoch predložených v oznámení o výhradách a v oznámení o doplňujúcich výhradách. Na výzvu Komisie žalobkyňa predložila 31. júla 2008 písomné pripomienky.
- 11 Komisia faxmi z 24. júla a 25. septembra 2008 a následne z 13. marca, 30. júna a 15. júla 2009 požiadala žalobkyňu o informácie týkajúce sa vývoja jej štruktúry a obratu. Žalobkyňa odpovedala na tieto žiadosti o informácie e-mailami zo 4. septembra a 17. októbra 2008, potom z 3. apríla, 6. júla a 22. júla 2009.
- 12 Dňa 30. septembra 2009 Komisia prijala rozhodnutie K(2009) 7492 v konečnom znení týkajúce sa konania o uplatnení článku 65 Zmluvy o ESUO (vec COMP/37.956 – Výstuže do betónu, opätovné prijatie), adresované tým istým podnikom ako rozhodnutie z roku 2002, vrátane žalobkyne. Toto rozhodnutie bolo prijaté na základe procesných pravidiel Zmluvy o ES a nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205). Vychádzala zo skutočností uvedených v oznámení o výhradách a v oznámení o doplňujúcich výhradách a v podstate prevzala obsah a závery rozhodnutia z roku 2002. Konkrétne výška pokuty uloženej žalobkyni vo výške 10,25 milióna eur zostala nezmenená.
- 13 Dňa 8. decembra 2009 Komisia prijala pozmeňujúce rozhodnutie, v ktorom do svojej prílohy zaradila tabuľky označujúce zmeny cien vynechané v jej rozhodnutí z 30. septembra 2009 a opravila číselné odkazy na uvedené tabuľky v ôsmich poznámkach pod čiarou.
- 14 Dňa 19. februára 2010 žalobkyňa podala na Všeobecný súd žalobu proti rozhodnutiu Komisie z 30. septembra 2009 v znení zmien (ďalej len „rozhodnutie z roku 2009“). Dňa 9. decembra 2014 Všeobecný súd túto žalobu zamietol (rozsudok z 9. decembra 2014, Feralpi/Komisia, T-70/10, neuverejnený, EU:T:2014:1031). Všeobecný súd čiastočne zrušil rozhodnutie z roku 2009 vo vzťahu k jednému z ďalších subjektov, ktorým bolo určené, znížil výšku pokuty uloženej dvom ďalším subjektom, ktorým bolo určené, a zamietol ostatné žaloby.
- 15 Dňa 19. februára 2015 žalobkyňa podala odvolanie proti rozsudku z 9. decembra 2014, Feralpi/Komisia (T-70/10, neuverejnený, EU:T:2014:1031). Rozsudkom z 21. septembra 2017, Feralpi/Komisia (C-85/15 P, EU:C:2017:709), Súdny dvor zrušil uvedený rozsudok Všeobecného súdu, ako aj rozhodnutie z roku 2009, najmä vo vzťahu k žalobkyni.
- 16 V rozsudku z 21. septembra 2017, Feralpi/Komisia (C-85/15 P, EU:C:2017:709), Súdny dvor rozhodol, že ak bolo rozhodnutie prijaté na základe nariadenia č. 1/2003, konanie vedúce k tomuto rozhodnutiu musí byť v súlade s procesnými pravidlami stanovenými v tomto

nariadení, ako aj v nariadení Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov [101] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 123, 2004, s. 18; Mim. vyd. 08/003, s. 81), aj keď sa toto konanie začalo pred nadobudnutím ich účinnosti.

- 17 Súdny dvor pritom konštatoval, že v prejednávanvej veci samotné vypočutie z 13. júna 2002, ktoré sa týkalo merita konania, nemožno považovať za zlučiteľné s procesnými požiadavkami týkajúcimi sa prijatia rozhodnutia na základe nariadenia č. 1/2003 v prípade neúčasti orgánov hospodárskej súťaže členských štátov.
- 18 Súdny dvor dospel k záveru, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia nemala povinnosť pred prijatím rozhodnutia z roku 2009 zorganizovať nové vypočutie z dôvodu, že podniky už mali možnosť byť ústne vypočuté na vypočutiach z 13. júna a 30. septembra 2002.
- 19 Vo svojom rozsudku z 21. septembra 2017, Feralpi/Komisia (C-85/15 P, EU:C:2017:709), Súdny dvor pripomenul dôležitosť toho, aby sa na žiadosť dotknutých účastníkov konania konalo vypočutie, na ktoré sú pozvané orgány hospodárskej súťaže členských štátov, pričom jeho vynechanie predstavuje porušenie podstatných formálnych náležitostí.
- 20 Súdny dvor rozhodol, že vzhľadom na to, že toto právo uvedené v nariadení č. 773/2004 nebolo dodržané, nebolo potrebné, aby podnik, ktorého právo bolo takto porušené, preukázal, že toto porušenie mohlo na jeho úkor ovplyvniť priebeh konania a obsah sporného rozhodnutia.
- 21 Rozhodnutie z roku 2009 sa naopak stalo konečným pre podniky, ktorým bolo určené, ktoré nepodali odvolanie proti uvedeným rozsudkom.

C. Tretie rozhodnutie Komisie (2019)

- 22 Listom z 15. decembra 2017 Komisia informovala žalobkyňu o svojom zámere pokračovať v správnom konaní a zorganizovať v tomto rámci nové vypočutie účastníkov uvedeného konania za prítomnosti orgánov hospodárskej súťaže členských štátov.
- 23 V dňoch 20. decembra 2017 a 16. januára 2018 žalobkyňa informovala Komisiu o svojom želaní zúčastniť sa na tomto vypočutí. Listom z 1. februára 2018 predložila pripomienky, v ktorých spochybnila právomoc Komisie pokračovať v správnom konaní, a vyzvala ju, aby v ňom nepokračovala.
- 24 Dňa 23. apríla 2018 Komisia uskutočnila nové vypočutie týkajúce sa veci samej, na ktorom sa zúčastnili v prítomnosti orgánov hospodárskej súťaže členských štátov a úradníka povereného vypočutím žalobkyňa, ako aj tri ďalšie podniky, ktorým bolo rozhodnutie z roku 2009 určené.
- 25 Dňa 7. mája 2018 žalobkyňa predložila vo veci nové písomné pripomienky. Listami z 19. novembra 2018, ako aj z 18. januára a zo 6. mája 2019 Komisia zaslala žalobkyni tri žiadosti o informácie týkajúce sa vývoja jej štruktúry a obratu. Žalobkyňa odpovedala na tieto žiadosti o informácie listami zo 7. decembra 2018, ako aj z 30. januára a z 9. mája 2019.
- 26 Dňa 4. júla 2019 Komisia prijala rozhodnutie C(2019) 4969 final týkajúce sa konania podľa článku 65 Zmluvy o ESÚO (vec AT.37956 – Výstuže do betónu) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“) adresované piatim podnikom, vo vzťahu ku ktorým bolo rozhodnutie z roku 2009

zrušené, a to okrem žalobkyne aj spoločnostiam Alfa Acciai SpA, Partecipazioni Industriali SpA (predtým Riva Acciaio SpA, neskôr Riva Fire SpA, ďalej len „Riva“), Valsabbia Investimenti SpA a Ferriera Valsabbia SpA a Ferriere Nord SpA.

- 27 V článku 1 napadnutého rozhodnutia Komisia konštatovala existenciu porušenia článku 65 ods. 1 UO v odvetví výstuží do betónu v Taliansku medzi 6. decembrom 1989 a 4. júlom 2000, na ktorom sa zúčastnila žalobkyňa a tieto štyri ďalšie podniky. Porušenie spočívalo v pokračujúcej dohode a/alebo zosúladených postupoch, ktorých cieľom alebo účinkom bolo určovanie cien a obmedzenie alebo kontrola výroby alebo predaja výstuží do betónu na talianskom trhu.
- 28 Komisia konštatovala zodpovednosť žalobkyne z dôvodu jej účasti na karteli od 6. decembra 1989 do 27. júna 2000. V článku 2 napadnutého rozhodnutia jej tak uložila pokutu vo výške 5,125 milióna eur po uplatnení zníženia o 50 % z dôvodu dĺžky konania.
- 29 Dňa 18. júla 2019 bolo napadnuté rozhodnutie doručené žalobkyni.

II. Konanie a návrhy účastníkov konania

- 30 Žalobkyňa návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 28. septembra 2019 podala žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 31 Všeobecný súd podľa článku 28 rokovacieho poriadku na návrh štvrtej komory rozhodol o postúpení veci rozšírenému rozhodovaciemu zloženiu.
- 32 Na základe návrhu sudcu spravodajcu Všeobecný súd (štvrtá rozšírená komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 89 rokovacieho poriadku písomne položil účastníkom konania otázky a požiadal ich o predloženie dokumentov. Účastníci konania odpovedali na tieto otázky a na tieto žiadosti o predloženie dokumentov v stanovenej lehote.
- 33 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na písomné a ústne otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté na pojednávaní 3. júna 2021. Počas pojednávania žalobkyňa v nadväznosti na otázku Všeobecného súdu súhlasila s tým, aby žalobné dôvody uvedené v žalobe na jej podporu boli na účely vypracovania rozsudku prečíslované, čo bolo zaznamenané v zápisnici z pojednávania.
- 34 Žalobkyňa navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zrušil napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu alebo čiastočne v miere, v akej sa jej týka,
 - a/alebo zrušil alebo aspoň znížil pokutu, ktorá jej bola uložená v uvedenom rozhodnutí,
 - prípadne „vyhlásil článok 25 ods. 3 až 6 nariadenia č. 1/2003 za nezákonný a neuplatniteľný“,
 - uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.
- 35 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu,

- uložil žalobkyni povinnosť nahradiť trovy konania.

III. Právny rámec

- 36 Na úvod treba uviesť, že žalobkyňa vo svojom treťom žalobnom návrhu navrhuje, aby Všeobecný súd „vyhlásil článok 25 ods. 3 až 6 nariadenia č. 1/2003 za nezákonný a neuplatniteľný“.
- 37 Zo žaloby však vyplýva, že týmto návrhom žalobkyňa prostredníctvom námietky vznáša námietku nezákonnosti článku 25 ods. 3 až 6 nariadenia č. 1/2003 na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia alebo návrhu na zrušenie alebo zníženie pokuty.
- 38 Námietka nezákonnosti bude teda preskúmaná ako žalobný dôvod spolu s tými, ktoré boli uvedené na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia alebo návrhu na zrušenie alebo zníženie pokuty.
- 39 Na podporu návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia alebo návrhu na zrušenie alebo zníženie pokuty žalobkyňa uvádza osem žalobných dôvodov:
- prvý žalobný dôvod je založený na porušení práva na obhajobu a procesných pravidiel na vypočutí z 23. apríla 2018,
 - druhý žalobný dôvod je založený na protiprávnom odmietnutí Komisie overiť pred prijatím napadnutého rozhodnutia zlučiteľnosť tohto rozhodnutia so zásadou primeranej dĺžky konania,
 - tretí žalobný dôvod je založený na porušení zásady primeranej dĺžky konania,
 - štvrtý žalobný dôvod je založený na porušení povinnosti odôvodnenia, nesprávnom posúdení a porušení zásady proporcionality,
 - piaty žalobný dôvod je založený na porušení zásady *ne bis in idem* a zásady právnej istoty,
 - šiesty žalobný dôvod je založený na nezákonnosti režimu premlčania stanoveného článkom 25 ods. 3 až 6 nariadenia č. 1/2003,
 - siedmy žalobný dôvod je založený na neexistencii dôkazu o jej účasti na karteli v rokoch 1989 až 1995,
 - ôsmy žalobný dôvod je založený na nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o konštatovanie jediného, komplexného a nepretržitého porušenia vo vzťahu k nej v období od 6. decembra 1989 do 27. júna 2000, a na neexistencii dôkazu o jednotnej a nepretržitej povahe tohto porušenia.

[omissis]

A. O druhom žalobnom dôvode založenom na protiprávnom odmietnutí Komisie overiť pred prijatím napadnutého rozhodnutia zlučiteľnosť tohto rozhodnutia so zásadou primeranej dĺžky konania

[omissis]

1. O prvej výhrade založenej na nesprávnom právnom posúdení

- 156 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia porušila článok 41 Charty tým, že pred prijatím napadnutého rozhodnutia odmietla posúdiť zlučiteľnosť prijatia tohto rozhodnutia so zásadou primeranej lehoty.
- 157 V tejto súvislosti treba uviesť, že ako tvrdí žalobkyňa, Komisia je povinná dodržiavať zásadu primeranej lehoty stanovenú v článku 41 Charty (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 179, a z 5. júna 2012, Imperial Chemical Industries/Komisnia, T-214/06, EU:T:2012:275, bod 285).
- 158 Uplynutie lehoty sa teda musí zohľadniť, keď Komisia využije mieru voľnej úvahy, ktorú jej priznáva právo Únie, a posúdi, či pri uplatňovaní pravidiel hospodárskej súťaže treba začať stíhanie a prijať rozhodnutie.
- 159 Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, Komisia neporušila povinnosť zohľadniť uplynutie lehoty pri posudzovaní, či sa má takéto stíhanie začať a má sa prijať rozhodnutie o uložení sankcie. Napadnuté rozhodnutie totiž uvádza, že táto inštitúcia pred prijatím rozhodnutia preskúmala, či v prejednávanej veci možno pokračovať v konaní a či toto konanie môže viesť k prijatiu takéhoto rozhodnutia o uložení pokuty.
- [omissis]
- 170 Z napadnutého rozhodnutia teda vyplýva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, Komisia pred prijatím tohto rozhodnutia overila, či bola dodržaná zásada primeranej lehoty, keď analyzovala dĺžku správneho konania, administratívne štádiá a prerušenia v dôsledku súdneho preskúmania, čo sú príčiny, ktoré môžu vysvetliť dĺžku konania a dôsledky, ktoré z toho možno vyvodíť.
- 171 Tento záver spochybňuje žalobkyňa, podľa ktorej Komisia v napadnutom rozhodnutí odmietla rozhodnúť o neprimeranej dĺžke konania z dôvodu, že toto posúdenie má byť vyhradené súdu Únie bez toho, aby sa k tomu mohla vyjadriť.
- 172 V tejto súvislosti treba uviesť, že súdu Únie možno predkladať otázky týkajúce sa dĺžky konania. V sporoch o zodpovednosti musí súd Únie uložiť inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie povinnosť, ak tieto inštitúcie spôsobili škodu porušením zásady primeranej lehoty (rozsudky z 26. novembra 2013, Kendrion/Komisnia, C-50/12 P, EU:C:2013:771, bod 94, a z 11. júla 2019, Italmobiliare a i./Komisia, T-523/15, neuverejnený, EU:T:2019:499, bod 159). V sporoch týkajúcich sa neplatnosti môže dĺžka konania viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, pokiaľ sú kumulatívne splnené dve podmienky, pričom prvá z nich je, že sa táto dĺžka konania javí ako neprimeraná, a druhá je, že prekročenie primeranej lehoty bránilo výkonu práva na obhajobu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. septembra 2006, Technische Unie/Komisnia, C-113/04 P, EU:C:2006:593, body 47 a 48; z 8. mája 2014, Bolloré/Komisnia, C-414/12 P, neuverejnený, EU:C:2014:301, body 84 a 85, a z 9. júna 2016, PROAS/Komisnia, C-616/13 P, EU:C:2016:415, body 74 až 76).
- 173 Ako uvádza žalobkyňa, takto zverená právomoc súdu Únie nemôže zbaviť Komisiu povinnosti posúdenia, ktoré musí vykonať v okamihu určenia dôsledkov, ktoré treba vyvodíť zo zrušujúceho rozsudku na základe článku 266 ZFEÚ.

174 Ako už bolo uvedené, Komisia musí pri takomto posúdení zohľadniť všetky okolnosti veci, najmä možnosť prijať nové rozhodnutie, uložiť sankciu a prípadne znížiť zamýšľanú sankciu, najmä ak sa ukáže, že dĺžka konania bez toho, aby sama osebe predstavovala zavinené nesplnenie povinnosti, môže mať v rozsahu, v akom zahŕňa nielen administratívne štádiá, ale prípadne aj prerušenie v dôsledku súdneho preskúmania, vplyv na okolnosti, ktoré treba zohľadniť pri stanovení výšky pokuty, a najmä na jej možnú odstrašujúcu povahu, pokiaľ sa prejavil po uplynutí dlhej doby po skutočnostiach zakladajúcich protiprávne konanie.

175 Toto posúdenie týkajúce sa najmä celkovej dĺžky konania, vrátane súdnych konaní, bolo vykonané najmä v odôvodnení 528 napadnutého rozhodnutia.

176 Z toho vyplýva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí žalobkyňa, Komisia v napadnutom rozhodnutí overila, či dĺžka konania mohla brániť pokračovaniu v konaní, pričom uznala, že takéto posúdenie podlieha preskúmaniu súdom Únie v sporoch týkajúcich sa zákonnosti a prípadne zodpovednosti.

[omissis]

180 Táto výhrada musí byť teda zamietnutá.

[omissis]

B. O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady primeranej dĺžky konania

185 Žalobkyňa tvrdí, že napadnuté rozhodnutie musí byť zrušené, pretože bolo prijaté na konci konania, ktoré prekročilo primeranú lehotu. Podľa nej má neprimeraná dĺžka konania za následok, že Komisia už nemá právomoc ukladať sankcie. Argumentácia uvedená na podporu tretieho žalobného dôvodu obsahuje v podstate štyri výhrady, ktoré Komisia všetky odmieta.

186 Pred preskúmaním týchto výhrad treba pripomenúť, že podľa Súdneho dvora môže mať dĺžka konania za následok zrušenie napadnutého rozhodnutia, ak sú kumulatívne splnené dve podmienky, pričom prvá z nich je, že sa táto dĺžka konania javí ako neprimeraná, a druhá je, že prekročenie primeranej lehoty bránilo výkonu práva na obhajobu (pozri bod 172 vyššie).

187 Z toho vyplýva, že rozhodnutie Komisie nemôže byť zrušené len z dôvodu prekročenia primeranej lehoty, ak právo žalobkyne na obhajobu nebolo týmto prekročením dotknuté.

[omissis]

1. O prvej výhrade týkajúcej sa dĺžky administratívnych štádií

189 Žalobkyňa uvádza, že tvrdenie Komisie, podľa ktorého administratívne štádiá konania boli vždy vedené „rýchlo a bez neodôvodneného prerušenia“, nezohľadňuje realitu skutkových okolností a možno ho považovať za správne nanajvýš v štádiu prijímania rozhodnutia z roku 2002, pričom toto štádium trvalo celkovo dva roky a dva mesiace.

190 Ďalšie administratívne štádiá, ktoré viedli k prijatiu rozhodnutia z roku 2009 a napadnutého rozhodnutia, boli poznačené obdobiami nečinnosti Komisie, ktoré boli zjavne neprimerané.

- 191 Dĺžka celého administratívneho konania je tiež sama osebe neprimeraná, najmä vzhľadom na vec, v ktorej bol vydaný rozsudok z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582).
- 192 V tejto súvislosti treba uviesť, že právo Únie vyžaduje, aby inštitúcie v primeranej lehote riešili veci v rámci správnych konaní, ktoré vedú (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. júna 2012, Imperial Chemical Industries/Komisia, T-214/06, EU:T:2012:275, bod 284).
- 193 Povinnosť dodržiavať primeranú lehotu pri vedení správnych konaní predstavuje totiž všeobecnú právnu zásadu, ktorá je vyjadrená najmä v článku 41 ods. 1 Charty (rozsudky z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 167; z 11. apríla 2006, Angeletti/Komisia, T-394/03, EU:T:2006:111, bod 162, a zo 7. júna 2013, Taliansko/Komisia, T-267/07, EU:T:2013:305, bod 61).
- 194 V prejednávanej veci zo spisu vyplýva, že v rámci konania pred Komisiou nasledovali štyri štádiá, ktoré trvali celkovo šesť rokov a jeden mesiac:
- prvé štádium jedného roka a piatich mesiacov oddelilo prvé vyšetrovacie úkony od zaslania oznámenia o výhradách združeniu Federacciai a dotknutým podnikom,
 - ďalšie tri štádiá sú tie, ktoré viedli k prijatiu rozhodnutia z roku 2002, rozhodnutia z roku 2009 a napadnutého rozhodnutia a ktoré trvali deväť mesiacov, dva roky a jeden mesiac a jeden rok a deväť mesiacov.
- 195 Podľa judikatúry primeranosť lehoty treba posudzovať s prihliadnutím na okolnosti každej veci a najmä na význam sporu pre dotknutú osobu, zložitnosť veci, ako aj správanie žalobcu a príslušných orgánov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 187 a 188).
- 196 Aj za predpokladu, že by administratívne štádium, ktoré nasledovalo po zrušení rozhodnutia Komisie súdom Únie v rámci konania o opätovnom prijatí nového rozhodnutia, bolo v iných veciach kratšie ako za okolností prejednávanej veci, samo osebe by to neumožnilo dospieť k záveru, že došlo k porušeniu zásady primeranej lehoty.
- 197 Primeranosť lehoty totiž treba preskúmať s prihliadnutím na osobitné okolnosti každej veci najmä vzhľadom na kritériá uvedené v bode 195 vyššie.
- 198 Po prvé, pokiaľ ide o význam sporu pre dotknutú osobu, treba pripomenúť, že v prípade sporu týkajúceho sa porušenia práva hospodárskej súťaže, základná požiadavka právnej istoty, z ktorej musia mať prospech hospodárske subjekty, ako aj cieľ zabezpečiť, aby hospodárska súťaž nebola narušená na vnútornom trhu, predstavujú značný záujem nielen pre žalobkyňu a jej konkurentov, ale aj pre tretie osoby z dôvodu veľkého počtu dotknutých osôb a dotknutých finančných záujmov (pozri rozsudok z 1. februára 2017, Aalberts Industries/Európska únia, T-725/14, EU:T:2017:47, bod 40 a citovanú judikatúru).

- 199 V prejednávanej veci Komisia v napadnutom rozhodnutí konštatovala, že žalobkyňa porušila článok 65 ods. 1 UO tým, že sa v období od 6. decembra 1989 do 27. júna 2000 zúčastnila na pokračujúcej dohode alebo zosúladených postupoch týkajúcich sa výstuží do betónu, ktorých cieľom alebo účinkom bolo určovanie cien a obmedzovanie alebo kontrola výroby alebo predaja na vnútornom trhu.
- 200 Na základe tohto konštatovania Komisia uložila žalobkyni pokutu vo výške 5,125 milióna eur.
- 201 Vzhľadom na tieto skutočnosti sa možno domnievať, že význam veci bol pre žalobkyňu dôležitý.
- 202 Po druhé, pokiaľ ide o zložitosť veci, treba uviesť, že pochybenia, ktorých sa dopustila Komisia, sa týkajú dôsledkov skončenia platnosti Zmluvy o ESUO na konanie.
- 203 Treba však pripomenúť, že otázky súvisiace s pravidlami uplatniteľnými na skutkový stav veci samej, tak pokiaľ ide o vec samu, ako aj pokiaľ ide o konanie, boli z dôvodu skončenia platnosti Zmluvy o ESUO do určitej miery zložité.
- 204 Okrem toho kartel pokrýval relatívne dlhé obdobie (10 rokov a 7 mesiacov), týkal sa značného počtu účastníkov (8 podnikov z celkovo 11 spoločností a jedno profesijné združenie) a obsahoval veľký objem dokumentov poskytnutých alebo získaných počas kontrol (približne 20 000 strán).
- 205 Vzhľadom na tieto skutočnosti treba vec považovať za zložitú.
- 206 Po tretie, pokiaľ ide o správanie účastníkov konania, treba uviesť, že Komisia vykonávala nepretržitú činnosť pretože od účastníkov správneho konania dostávala početné žiadosti.
- 207 Komisia sa tak v kontexte prijatia napadnutého rozhodnutia musela zaoberať mnohými listami súčasne s prípravou vypočutia z 23. apríla 2018 a preskúmať návrh na urovanie predložený účastníkmi správneho konania 4. decembra 2018.
- 208 Z týchto skutočností posudzovaných ako celok vyplýva, že dĺžka administratívneho štádia konania sa nezdá byť neprimeraná vzhľadom na okolnosti veci a najmä jej komplexnosť v kontexte, v ktorom Komisii nemožno vytýkať žiadne nevysvetlené nečinnosti počas fáz, ktorými sa uvedené administratívne štádia vyznačovali.
- 209 Táto výhrada musí byť teda zamietnutá.

2. O druhej výhrade týkajúcej sa dĺžky súdneho konania

- 210 Žalobkyňa kritizuje neprimeranú dĺžku súdnych konaní. Na jednej strane celková dĺžka týchto konaní bola dvanásť rokov. Na druhej strane každé konanie pred Všeobecným súdom (veci T-77/03 a T-70/10) trvalo takmer päť rokov.
- 211 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že povinnosť dodržiavať primeranú lehotu pri vedení správnych konaní predstavuje všeobecnú právnu zásadu, ktorá je vyjadrená najmä v článku 41 ods. 1 Charty.
- 212 V tomto zmysle nedodržanie požiadavky prerokovania veci v primeranej lehote predstavuje procesnú vadu (rozsudok zo 16. júla 2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/Komisia, C-385/07 P, EU:C:2009:456, bod 191).

- 213 Každý má totiž právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu v súlade s článkom 47 Charty a článkom 6 EDLP (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. júla 2009, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland/Komisia*, C-385/07 P, EU:C:2009:456, body 177 až 179, a z 5. júna 2012, *Imperial Chemical Industries/Komisia*, T-214/06, EU:T:2012:275, body 282 a 283).
- 214 Podľa judikatúry sankciou za porušenie povinnosti súdu Únie rozhodnúť v primeranej lehote nie je žaloba o neplatnosť a zrušenie alebo zníženie výšky pokuty, ale žaloba o náhradu škody, pričom takáto žaloba predstavuje účinný prostriedok nápravy (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudky z 26. novembra 2013, *Gascogne Sack Deutschland/Komisia*, C-40/12 P, EU:C:2013:768, bod 89, a z 21. septembra 2017, *Feralpi/Komisia*, C-85/15 P, EU:C:2017:709, bod 54).
- 215 Táto judikatúra je vysvetlená snahou súdu Únie, aby zákonnosť rozhodnutia prijatého Komisiou nezávisela od podmienok, za ktorých súd viedol súdne konanie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. októbra 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 203).
- 216 Výhrada sa teda musí zamietnuť ako neúčinná.

3. O tretej výhrade týkajúcej sa celkovej dĺžky konania

- 217 Žalobkyňa spochybňuje celkovú dĺžku konania, ktorá sa vyžadovala na spracovanie spisu od prvých vyšetrovacích úkonov až do prijatia napadnutého rozhodnutia. Podľa nej skutočnosť, že v čase tohto prijatia bola táto doba takmer 19 rokov a týkala sa správaní, z ktorých niektoré prebehli pred viac ako 30 rokmi, spôsobuje, že táto dĺžka je v rozpore so zásadou primeranej lehoty.
- 218 V tejto súvislosti treba uviesť, že povinnosť dodržať primeranú lehotu sa uplatní na všetky štádiá, ktoré sú súčasťou konania, ako aj na celé konanie, z ktorých sa skladá (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. októbra 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 230 a 231, a návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci *Solvay/Komisia*, C-109/10 P, EU:C:2011:256, bod 239).
- 219 V prejednávanej veci treba konštatovať, že obdobie, v ktorom prebiehalo celé správne konanie, bolo výnimočne dlhé, čo viedlo Komisiu k tomu, aby znížila pokutu, ktorá bola napokon uložená žalobkyni (pozri bod 169 vyššie).
- 220 Celkovú dĺžku správneho konania však možno v prejednávanej veci vysvetliť zložitou spisom s tým, že pre určité aspekty vyplýva zo skutočností súvisiacich s vecou samou, zatiaľ čo v ostatných častiach súvisí s osobitným kontextom, do ktorého patrí spis, a to skončením platnosti Zmluvy o ESUO (pozri body 202 až 205 vyššie).
- 221 Je pravda, že Komisia nesprávne posúdila dôsledky, ktoré treba vyvodiť zo skončenia platnosti Zmluvy o ESUO, pričom tieto pochybenia viedli k zrušeniam, o ktorých rozhodli Všeobecný súd a Súdny dvor.

- 222 Tieto pochybenia, ako aj vplyv, ktorý mohli mať na dĺžku správneho konania, však treba posúdiť s prihliadnutím na zložitosť položených otázok.
- 223 Okrem toho celková dĺžka správneho konania je čiastočne pripísateľná prerušeniam spôsobeným súdnym preskúmaním a súvisí teda s počtom žalôb podaných na súd Únie v súvislosti s rôznymi aspektmi veci.
- 224 V tejto súvislosti treba uviesť, že skutočnosť, že podniky nachádzajúce sa v takej situácii ako žalobkyňa môžu dosiahnuť, že ich vec prejednávajú viac ako raz správne orgány a prípadne aj súdy Únie, je prirodzeným dôsledkom spôsobu, akým autori Zmlúv zavádzajú systém kontroly správania a transakcií v oblasti hospodárskej súťaže.
- 225 Povinnosť správneho orgánu splniť rôzne formálne náležitosti a podstúpiť kroky predtým, než môže prijať konečné rozhodnutie v oblasti hospodárskej súťaže, a možnosť, že tieto náležitosti a kroky povedú k podaniu žaloby, nemôže na konci procesu podnik využiť na účely tvrdenia, že nebola dodržaná primeraná lehota (pozri v tomto zmysle návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Wahl vo veciach Feralpi a i./Komisia, C-85/15 P, C-86/15 P a C-87/15 P, C-88/15 P a C-89/15 P, EU:C:2016:940, bod 70).
- 226 Za týchto podmienok sa nemožno domnievať, že dĺžka správneho konania posudzovaná ako celok bola neprimeraná, a teda mohla brániť tomu, aby Komisia prijala nové rozhodnutie ukladajúce pokutu.
- 227 Táto výhrada musí byť teda zamietnutá.

4. O štvrtej výhrade týkajúcej sa vplyvu dĺžky konania na právo na obhajobu

- 228 Žalobkyňa tvrdí, že neprimeraná dĺžka správneho konania ovplyvnila výkon jej práva na obhajobu počas tretieho štádia tohto konania, vrátane od vyhlásenia rozsudku z 21. septembra 2017, Feralpi/Komisia (C-85/15 P, EU:C:2017:709), do prijatia napadnutého rozhodnutia.
- 229 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ako bolo uvedené v bode 186 vyššie, na to, aby súd rozhodol o zrušení rozhodnutia prijatého Komisiou z dôvodu porušenia zásady primeranej lehoty, musia byť splnené dve podmienky. Vzhľadom na to, že prvá (neprimeraná dĺžka konania) nebola splnená, nie je v zásade potrebné v odpovedi na štvrtú výhradu overiť, či dĺžka správneho konania bránila výkonu práva na obhajobu. Toto preskúmanie však treba vykonať len pre úplnosť, aby sa poskytla vyčerpávajúca odpoveď na obavy vyjadrené žalobkyňou.
- 230 Na jednej strane treba konštatovať, že počas celého konania žalobkyňa mala aspoň sedemkrát príležitosť vyjadriť svoje stanovisko a uviesť svoje tvrdenia (pozri body 3 až 6, 10, 23 a 24 vyššie).
- 231 Žalobkyňa konkrétne mohla vyjadriť svoj názor počas tretieho administratívneho štádia vo svojich pripomienkach z 1. februára 2018, na vypočutí z 23. apríla 2018 a vo svojich pripomienkach zo 7. mája 2018 (pozri body 23 až 25 vyššie).
- 232 Na druhej strane preskúmanie prvého žalobného dôvodu umožnilo preukázať, že právo žalobkyne na obhajobu nebolo dotknuté ani skutočnosťou, že všetci účastníci, ktorí sa zúčastnili na predchádzajúcich vypočutiach, neboli prítomní na vypočutí z 23. apríla 2018, ani skutočnosťou,

že zástupcovia orgánov hospodárskej súťaže členských štátov v čase vyjadrenia svojho stanoviska v poradnom výbore vedeli, že proti dotknutým podnikom boli predtým prijaté dve rozhodnutia, z ktorých jedno bolo potvrdené Všeobecným súdom (pozri body 55 až 149 vyššie).

- 233 Z týchto skutočností vyplýva, že aj za predpokladu, že by sa dĺžka správneho konania mohla považovať za odporujúcu zásade primeranej lehoty, neboli by splnené podmienky, ktoré treba splniť s cieľom dosiahnuť zrušenie napadnutého rozhodnutia, keďže žalobkyňa nepreukázala žiadny zásah do práva na obhajobu vyplývajúci z uvedenej dĺžky konania.
- 234 Za týchto podmienok treba konštatovať, že žiadna z požiadaviek vyžadovaných na to, aby Všeobecný súd mohol rozhodnúť o zrušení napadnutého rozhodnutia z dôvodu porušenia zásady primeranej lehoty, nebola splnená.
- 235 Výhrada teda musí byť zamietnutá a spolu s ňou aj tretí žalobný dôvod v celom rozsahu.

C. O štvrtom žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia, nesprávnom posúdení a porušení zásady proporcionality

[omissis]

1. O prvej výhrade týkajúcej sa nesprávneho rozhodnutia Komisie prijať nové rozhodnutie o uložení pokuty

- 237 Žalobkyňa tvrdí, že Komisia nesprávne uplatnila svoju voľnú úvahu tým, že uprednostnila účinné uplatňovanie a odstrašujúci účinok pravidiel hospodárskej súťaže pred zásadou primeranej lehoty. Napadnuté rozhodnutie je tiež v tomto ohľade nedostatočne odôvodnené.
- 238 V tejto súvislosti treba uviesť, že Komisia je článkom 105 ods. 1 ZFEÚ poverená úlohou dohliadať na uplatňovanie článkov 101 a 102 ZFEÚ.
- 239 Z tohto dôvodu má Komisia podľa judikatúry definovať a vykonávať politiku hospodárskej súťaže Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. októbra 2013, Vivendi/Komisia, T-432/10, neuvverejnený, EU:T:2013:538, bod 22 a citovanú judikatúru).
- 240 V tomto rámci Komisia disponuje širokou mierou voľnej úvahy, ktorú potvrdzuje nariadenie č. 1/2003, podľa ktorého ak zistí existenciu porušenia, „môže“ jednak uložiť dotknutým podnikom povinnosť ukončiť toto porušenie (článok 7 ods. 1) a jednak uložiť pokuty podnikom, ktoré sa dopustili porušenia (článok 23 ods. 2).
- 241 V oblasti hospodárskej súťaže tak bola Komisii bez ohľadu na spôsob, akým sa oboznámila so spisom, teda najmä v rámci sťažnosti alebo z vlastnej iniciatívy, zverená právomoc rozhodovať o tom, či správanie musí byť predmetom stíhania, rozhodnutia a pokuty v závislosti od priorít, ktoré definuje v rámci svojej politiky hospodárskej súťaže.
- 242 Existencia tejto právomoci však nezavaruje Komisiu jej povinnosti odôvodnenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. marca 2020, LL-Carpenter/Komisia, T-531/18, neuvverejnený, EU:T:2020:91, bod 90 a citovanú judikatúru)

- 243 V takom kontexte, ako je to v prejednávanej veci, keď bolo jednak rozhodnutie prijaté Komisiou dvakrát zrušené a jednak čas, ktorý uplynul medzi prvými vyšetrovacími úkonmi a prijatím rozhodnutia, bol výnimočne dlhý, prináleží tejto inštitúcii, aby na základe zásady riadnej správy vecí verejných zohľadnila dĺžku konania a dôsledky, ktoré mohla mať táto dĺžka na jej rozhodnutie stíhať dotknuté podniky, pričom toto posúdenie musí byť uvedené v odôvodnení rozhodnutia.
- 244 V prvom rade treba uviesť, že ako vyplýva z odpovede na tretí žalobný dôvod, zásada primeranej lehoty nebola za okolností prejednávanej veci porušená.
- 245 Z toho vyplýva, že argumentácia žalobkyne, podľa ktorej Komisia nesprávne uplatnila svoju voľnú úvahu, pretože nezohľadnila skutočnosť, že dĺžka konania prekročila primeranú lehotu, musí byť bez ďalšieho zamietnutá.
- 246 V druhom rade treba v každom prípade uviesť, pokiaľ ide o odôvodnenie poskytnuté Komisiou v napadnutom rozhodnutí, že Komisia podrobne uviedla jednak v odôvodneniach 526 až 529 napadnutého rozhodnutia a jednak v odôvodneniach 536 až 573 tohto rozhodnutia dôvody, pre ktoré sa domnievala, že je potrebné prijať nové rozhodnutie preukazujúce existenciu porušenia a ukladajúce dotknutým podnikom pokutu.
- 247 Komisia tak najprv uviedla, že dĺžka konania podľa nej nepredstavuje žiadne porušenie zásady primeranej lehoty (odôvodnenia 528 a 555 napadnutého rozhodnutia) a že právo podnikov na obhajobu nebolo porušené, keďže tieto podniky jednak mohli predložiť svoje pripomienky k pokračovaniu v konaní a jednak uviedli svoje tvrdenia aj počas vypočutia z 23. apríla 2018. V tejto súvislosti spresnila, že žalobkyňa nepredložila nijaký konkrétny dôkaz na podporu svojho tvrdenia, podľa ktorého nemohla plne vykonať svoje právo na obhajobu (odôvodnenia 556 a 557 uvedeného rozhodnutia).
- 248 Komisia však pripustila, že sa dopustila procesných chýb, a uznala, že tieto chyby mohli prispieť k predĺženiu konania.
- 249 V napadnutom rozhodnutí Komisia teda zvažila všeobecný záujem na zabezpečení účinného uplatnenia pravidiel v oblasti hospodárskej súťaže a snahu o zmiernenie možných následkov pochybení v konaní (odôvodnenie 559 napadnutého rozhodnutia).
- 250 V tejto súvislosti Komisia uviedla, že dotknuté podniky sa jedenásť rokov podieľali na porušení, ktoré sa považovalo za jedno z najzávažnejších obmedzení v oblasti hospodárskej súťaže. Uviedla, že v takomto kontexte by opätovné prijatie rozhodnutia konštatujúceho účasť podnikov na uvedenom porušení bolo v rozpore so všeobecným záujmom zabezpečiť účinné uplatňovanie práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže a presahovalo by záujem na zmiernení dôsledkov prípadného porušenia základných práv, ktoré utrpeli podniky, ktorým bolo rozhodnutie určené (odôvodnenia 560 a 561 napadnutého rozhodnutia).
- 251 Po tomto zvážení Komisia dospela k záveru, že po dopustení sa porušenia môže len prijatím napadnutého rozhodnutia zabezpečiť, aby páchatelia porušenia nezostali nepotrestaní a aby boli účinne odradení od podobného konania v budúcnosti (odôvodnenia 563 až 569 napadnutého rozhodnutia).

- 252 Na záver analýzy Komisia spresnila, že s cieľom zmierniť negatívne dôsledky, ktoré mohli byť spôsobené dĺžkou konania, ktorého cieľom bolo napraviť procesné vady, ku ktorým došlo počas vyšetrovania, ktoré nemožno pripísať predmetným podnikom, sa rozhodla znížiť výšku uložených pokút o 50 % (odôvodnenia 570 až 573 napadnutého rozhodnutia).
- 253 Zdá sa teda, že Komisia v napadnutom rozhodnutí poskytla dôkladné odôvodnenie, z ktorého jasne a jednoznačne vyplývajú úvahy, na základe ktorých odôvodnila prijatie nového rozhodnutia napriek dvom zrušeniam, ku ktorým došlo v minulosti.
- 254 Táto výhrada musí byť teda zamietnutá.

[omissis]

2. O štvrtej výhrade týkajúcej sa porušenia zásady proporcionality

- 268 Žalobkyňa vo svojich písomných podaniach a na pojednávaní tvrdila, že z dôvodu neprimeranej dĺžky konania je prijatie napadnutého rozhodnutia v rozpore so zásadou proporcionality. V tejto súvislosti uvádza tri tvrdenia. Po prvé správne konanie nemalo pokračovať. Po druhé, keďže uvedené konanie pokračovalo, Komisia mohla prijať rozhodnutie bez uloženia sankcie. Po tretie, keďže Komisia nesprávne uložila pokutu, Všeobecný súd musí zmeniť jej výšku.
- 269 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že zásada proporcionality, ktorá je súčasťou všeobecných zásad práva Únie, vyžaduje, aby akty inštitúcií Únie neprekračovali hranice toho, čo je primerané a nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa, pričom ak sa ponúka výber medzi viacerými primeranými opatreniami, treba sa prikloniť k najmenej obmedzujúcemu opatreniu a spôsobené zásahy nesmú byť neprimerané vo vzťahu k sledovaným cieľom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. novembra 1990, Fedesa a i., C-331/88, EU:C:1990:391, bod 13, a zo 14. júla 2005, Holandsko/Komisia, C-180/00, EU:C:2005:451, bod 103).
- 270 Pokiaľ ide o prvé tvrdenie uvedené žalobkyňou, treba pripomenúť, že v prejednávanej veci Komisia pokračovala v správnom konaní, ako jej to umožňuje judikatúra v prípade zrušenia aktu, ktorého je autorom (pozri body 49 a 51 vyššie).
- 271 Ako vyplýva z analýzy prvého a tretieho žalobného dôvodu, pokračovanie v správnom konaní nemôže viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, keďže žalobkyňa nepreukázala, že dĺžka uvedeného konania bola neprimeraná, ani že jej právo na obhajobu bolo porušené v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 172 vyššie. V prejednávanej veci však z analýzy prvého a tretieho žalobného dôvodu vyplýva, že žalobkyňa sa nemôže dovolávať takýchto porušení.
- 272 Bez ohľadu na to sa Komisia v napadnutom rozhodnutí snažila odôvodniť dôvody, pre ktoré sa jej zdá odôvodnené pokračovanie v správnom konaní, ako aj prijatie nového rozhodnutia a uloženie sankcie, a to:
- zabezpečiť účinné uplatňovanie práva hospodárskej súťaže a zabrániť beztretnosti dotknutých podnikov,
 - odradiť zúčastnené podniky od toho, aby sa dopustili nového porušenia práva hospodárskej súťaže,
 - uľahčiť podávanie žalôb o náhradu škody podaných prípadnými obeťami kartelu.

- 273 Za týchto podmienok treba prvé tvrdenie žalobkyne zamietnuť.
- 274 Pokiaľ ide o druhé tvrdenie žalobkyne, treba pripomenúť, že Komisia dbala na zmiernenie dôsledkov dĺžky správneho konania pre podniky, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie určené, tým, že im znížila pokutu o 50 %.
- 275 Podľa žalobkyne však zásada proporcionality znamená, že v prejednávanej veci by sa jej nemala uložiť nijaká pokuta, ak by bolo prijaté tretie rozhodnutie.
- 276 V tejto súvislosti, ako bolo pripomenuté v bode 172 vyššie, prekročenie primeranej lehoty, aj keby bolo preukázané, samo osebe nepostačuje na zrušenie napadnutého rozhodnutia, keďže takéto zrušenie je vyhradené pre situácie, v ktorých takéto prekročenie bránilo výkonu práva na obhajobu.
- 277 Okrem toho, ako bolo pripomenuté v bode 172 vyššie, ak prekročenie primeranej lehoty nebráni výkonu práva na obhajobu, náhradu spôsobenej škody možno požadovať v rámci žaloby o náhradu škody na súde Únie.
- 278 Tento postoj je kritizovaný žalobkyňou, pre ktorú podanie žaloby o náhradu škody nie je „účinnou nápravu“, pretože to by ešte viac oddialilo zistenie porušenia jej práva na primeranú lehotu.
- 279 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že právo na účinný prostriedok nápravy je zakotvené v článku 47 ods. 1 Charty a predstavuje výsadu, ktorej dodržiavanie musí zabezpečiť súd Únie. Toto právo sa musí vykonávať v rámci systému tvoreného opravnými prostriedkami, ktoré sú upravené v Zmluve, pričom žaloba o neplatnosť slúži na preskúmanie zákonnosti aktov Únie, zatiaľ čo predmetom žaloby o náhradu škody je získanie náhrady škody spôsobenej nezákonným konaním jej inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr. V tomto systéme musí žalobkyňa na dosiahnutie zrušenia aktu spôsobujúceho ujmu preukázať, že platnosť tohto aktu bola postihnutá protiprávnym konaním jeho autora.
- 280 V prejednávanej veci žalobkyňa nepreukázala, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté akoukoľvek protiprávnosťou týkajúcou sa porušenia práva na primeranú lehotu alebo porušenia práva na obhajobu, ktoré by mohlo viesť k jeho zrušeniu.
- 281 Druhé tvrdenie žalobkyne sa preto musí zamietnuť.
- 282 Vo svojom treťom tvrdení žalobkyňa v podstate navrhuje, aby Všeobecný súd vykonal svoju neobmedzenú súdnu právomoc a zmenil výšku pokuty, ktorá jej bola uložená, pričom zohľadní okolnosti prejednávanej veci v súlade so zásadou proporcionality.
- 283 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že súd Únie je oprávnený vykonávať neobmedzenú právomoc podľa článku 261 ZFEÚ a článku 31 nariadenia č. 1/2003, ak mu je predložená na posúdenie otázka výšky pokuty (rozsudok z 10. apríla 2014, Komisia/Siemens Österreich a i. a Siemens Transmission & Distribution a i./Komisia, C-231/11 P až C-233/11 P, EU:C:2014:256, bod 126).
- 284 V prejednávanej veci žalobkyňa predložila takýto návrh Všeobecnému súdu, ako to vyplýva najmä z bodu 158 žaloby, v ktorom uvádza, že vzhľadom na svoj návrh chce dosiahnuť aspoň zníženie pokuty najmä na základe článku 261 ZFEÚ.

- 285 Pri výkone svojej neobmedzenej právomoci je súd Únie oprávnený nad rámec jednoduchého preskúmania zákonnosti, ktoré umožňuje iba zamietnuť žalobu o neplatnosť alebo zrušiť (v celom rozsahu alebo čiastočne) napadnutý akt, zohľadniť všetky skutkové okolnosti a prípadne zmeniť výšku sankcie [pozri v tomto zmysle rozsudky z 3. septembra 2009, Prym a Prym Consumer/Komisia, C-534/07 P, EU:C:2009:505, bod 86 a citovanú judikatúru, a z 10. novembra 2021, Google a Alphabet/Komisia (Google Shopping), T-612/17, vec v odvolacom konaní, EU:T:2021:763, bod 605].
- 286 Súd Únie môže v rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci zrušiť, znížiť alebo zvýšiť uloženú pokutu (rozsudok z 19. decembra 2013, Siemens a i./Komisia, C-239/11 P, C-489/11 P a C-498/11 P, neuverejnený, EU:C:2013:866, bod 334 a citovaná judikatúra).
- 287 Za týchto podmienok môže súd Únie prípadne vykonať posúdenia odlišné od posúdení, ku ktorým dospela Komisia pri stanovení výšky uloženej pokuty (pozri rozsudok z 21. januára 2016, Galp Energía España a i./Komisia, C-603/13 P, EU:C:2016:38, bod 75).
- 288 V napadnutom rozhodnutí Komisia bez toho, aby konštatovala porušenie primeranej lehoty alebo porušenie práva na obhajobu, priznala žalobkyni zníženie pokuty, ktoré odôvodnila takto:
- „vzhľadom na... neistotu spôsobenú prechodom medzi týmito dvoma zmluvami, čo je výnimočná okolnosť, ktorá sa v tom čase výslovne neriadila judikatúrou,... Komisia považuje za vhodné, aby sa stranám, ktorým je toto rozhodnutie určené, znížila pokuta“ (odôvodnenie 570),
 - toto zníženie sa prizná „s cieľom znížiť negatívne dôsledky pre účastníkov konania, ktoré mohli byť spôsobené dlhým trvaním konania, ktoré bolo potrebné na odstránenie určitých procesných väd, ku ktorým došlo v priebehu tohto konania a ktoré nemožno pripísať osobám, ktorým je určené toto rozhodnutie“ (odôvodnenie 570),
 - „dobrovoľné poskytnutie zníženia pokuty Komisiou... sa musí považovať za dostatočné... na zmiernenie prípadných škodlivých účinkov, ktoré vzniknú osobám, ktorým je určené, z dôvodu dlhého trvania konania“ (odôvodnenie 572),
 - „osobám, ktorým je rozhodnutie určené, možno... primerane znížiť pokuty,... aby sa znížili prípadné škodlivé účinky spôsobené procesnými chybami, ktorých sa dopustila Komisia“ (odôvodnenie 573),
 - „Komisia sa domnieva,... že procesné pochybenia, ktorých sa dopustila v rámci prechodu zo Zmluvy ESUO na Zmluvu o ES, a dlhšie obdobie, ktoré mohlo vyplývať z týchto chýb, môžu odôvodňovať primeranú náhradu škody pre osoby, ktorým je toto rozhodnutie určené“ (odôvodnenie 991),
 - „so zreteľom na voľnú úvahu Komisie v oblasti stanovovania pokút môže osobám, ktorým je toto rozhodnutie určené,... [priznať] zníženie pokuty, ktoré by sa malo merať takým spôsobom, aby nesankcionovalo podniky, ktorým sú určené, za procesné chyby, ktorých sa nedopustili, ale ktoré zároveň nie sú natoľko závažné, že by porušovali zásadu, podľa ktorej kartely predstavujú veľmi závažné porušenia práva hospodárskej súťaže“ (odôvodnenie 992),
 - „pri náležitom zohľadnení týchto faktorov Komisia dospela k záveru, že zníženie pokuty o 50 % z dôvodu mimoriadnej poľahčujúcej okolnosti musí byť priznané všetkým osobám, ktorým je toto rozhodnutie určené“ (odôvodnenie 994).

- 289 Z toho vyplýva, že Komisia na účely zníženia pokuty uloženej žalobkyni v podstate vychádzala z týchto skutočností:
- vec sa riešila v čase, keď uplynula platnosť Zmluvy ESUO,
 - táto situácia spôsobila ťažkosti s určením uplatniteľných pravidiel,
 - tieto ťažkosti viedli k zrušeniu rozhodnutí z rokov 2002 a 2009 súdmi Únie,
 - tieto zrušenia viedli k predĺženiu konania v rozsahu, v akom mohlo nepriaznivo ovplyvniť situáciu dotknutých podnikov,
 - tieto okolnosti mohli byť zohľadnené pri stanovení výšky pokuty.
- 290 V tejto súvislosti treba uviesť, že Komisia v odôvodneniach citovaných v bode 288 vyššie opakovane uviedla, že priznaním zníženia predmetnej pokuty zamýšľala „znížiť“ alebo „odstrániť“ „škodlivé účinky“, teda škodu, ktorá mohla byť spôsobená „chybami“, ktoré jej možno pripísať.
- 291 Hoci sa tieto pojmy vo všeobecnosti spájajú s konaniami o náhradu škody, z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že priznaním zníženia predmetnej pokuty bolo zámerom Komisie priznať náhradu škody spôsobenej protiprávnym konaním. Nikde v uvedenom rozhodnutí Komisia neuznala, že sa správala protiprávne, napríklad prekročením primeranej lehoty konania alebo porušením práva žalobkyne na obhajobu. Vo viacerých častiach tohto rozhodnutia naopak odkazuje na judikatúru, podľa ktorej v prípade výhrady týkajúcej sa dĺžky konania ju treba napraviť v rámci žaloby o náhradu škody (odôvodnenia 568 a 578).
- 292 Treba teda konštatovať, že s prihliadnutím na tieto rôzne skutočnosti cieľom zníženia predmetnej pokuty Komisiou nebolo napraviť protiprávne správanie, ale len zohľadniť okolnosti prejednávanej veci v rámci širokej miery voľnej úvahy, ktorá jej je na účely ukladania sankcií priznaná najmä rozsudkom z 19. marca 2009, Archer Daniels Midland/Komisia (C-510/06 P, EU:C:2009:166, bod 82) (pozri bod 288 vyššie).
- 293 V rámci výkonu svojej neobmedzenej právomoci sa Všeobecný súd domnieva, že v prejednávanej veci pokutu nemožno zrušiť najmä z dôvodu potreby zabezpečiť plné uplatnenie práva hospodárskej súťaže na osobitne závažné porušenie a značne dlhé trvanie vytýkané žalobkyni, keďže odôvodnenie a preukázanie uvedeného porušenia, ako ani účasť žalobkyne na tomto porušení neboli platne napadnuté (pozri siedmy a ôsmy žalobný dôvod vyššie).
- 294 Vzhľadom na to treba zohľadniť skutočnosť, že pokuta nebola žalobkyni uložená počas niekoľkých rokov, ktoré nasledovali po poslednom protisúťažnom správaní konštatovanom Komisiou, ale bola uložená takmer 20 rokov neskôr.
- 295 V tejto súvislosti treba v prejednávanej veci pri stanovení výšky pokuty zohľadniť spomedzi všetkých relevantných okolností jej odstrašujúci účinok.
- 296 Zohľadnenie odstrašujúceho účinku má totiž zabezpečiť, aby výška pokuty v dostatočnej miere podnecovala dotknutý podnik a vo všeobecnosti všetky hospodárske subjekty k dodržiavaniu pravidiel Únie v oblasti hospodárskej súťaže (rozsudok zo 17. júna 2010, Lafarge/Komisia, C-413/08 P, EU:C:2010:346, bod 102).

- 297 V prejednávanej veci už bol cieľ odstrašenia vo vzťahu k žalobkyni splnený, v každom prípade čiastočne jednak sankciou, ktorá jej bola uložená v rozhodnutí z roku 2002, neskôr v rozhodnutí z roku 2009, a jednak perspektívou, že táto sankcia môže byť zachovaná na konci konania, ak by boli žaloby podané žalobkyňou proti týmto rozhodnutiam zamietnuté alebo v prípade zrušenia uvedených rozhodnutí, ak by bolo prijaté nové rozhodnutie, ktorým sa opätovne ukladá sankcia (pozri bod 257 vyššie).
- 298 Za týchto podmienok je potrebné v rámci výkonu neobmedzenej súdnej právomoci konštatovať, že vzhľadom na čas, ktorý uplynul medzi posledným protisúťažným správaním a prijatím napadnutého rozhodnutia, stanovenie výšky pokuty na nižšej úrovni, než je základná suma 10,25 milióna eur určená Komisiou v uvedenom rozhodnutí na základe usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 [UO] (Ú. V. ES C 9, 1998, s. 3), môžu byť v prípade, že sú uvedené v článku 65 ods. 1, ktorými sa môžu riadiť súdy Únie pri výkone tejto právomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. decembra 2012, Komisia/Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, bod 80), sa zdá byť v prejednávanej veci dostatočná na to, aby vyvolala sledovaný odstrašujúci účinok.
- 299 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je zníženie výšky pokuty o 50 % z dôvodu času, ktorý uplynul medzi posledným protisúťažným správaním a prijatím napadnutého rozhodnutia, primerané.
- 300 Na záver je potrebné:
- zamietnuť výhradu a spolu s ňou aj štvrtý žalobný dôvod v rozsahu, v akom smerujú k úplnému alebo čiastočnému zrušeniu napadnutého rozhodnutia,
 - zamietnuť výhradu a spolu s ňou aj štvrtý žalobný dôvod v rozsahu, v akom smerujú k zrušeniu alebo zníženiu pokuty uloženej žalobkyni, pričom treba konštatovať, že zníženie výšky pokuty o 50 %, ktoré Komisia priznala v napadnutom rozhodnutí, bolo primerané vzhľadom na zmiernenie potrebného odstrašujúceho účinku sankcie z dôvodu času, ktorý uplynul medzi ukončením porušenia a uložením pokuty.

D. O piatom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady ne bis in idem a zásady právnej istoty

- 301 Žalobkyňa tvrdí, že zásada *ne bis in idem*, ako aj zásada právnej istoty, ktorá je jej základom, bránili prijatiu napadnutého rozhodnutia.
- 302 Komisia s argumentáciou žalobkyne nesúhlasí.
- 303 V tejto súvislosti treba uviesť, že zásada *ne bis in idem* je vyjadrená:
- jednak v článku 50 Charty, ktorý stanovuje, že „nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní za trestný čin, za ktorý už bol v rámci Únie oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom v súlade so zákonom“,
 - jednak v článku 4 ods. 1 protokolu č. 7 EDLP.

- 304 V úzkej spojitosti so zásadou *res iudicata* zásada *ne bis in idem* zaručuje právnu istotu a rovnosť prostredníctvom zabezpečenia toho, že dotknutá osoba má po skončení stíhania a prípadne po potrestaní istotu, že nebude znovu stíhaná za ten istý čin (rozsudok z 3. apríla 2019, Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie, C-617/17, EU:C:2019:283, bod 33).
- 305 V oblasti hospodárskej súťaže najmä zásada *ne bis in idem* v podstate zakazuje, aby bol podnik znova odsúdený alebo opäť stíhaný z dôvodu protisúťažného správania, za ktoré už bol sankcionovaný, alebo v súvislosti s ktorým bolo skorším rozhodnutím, proti ktorému už nie je možný opravný prostriedok, rozhodnuté, že zaň nie je zodpovedný (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 59, a z 1. júla 2009, ThyssenKrupp Stainless/Komisnia, T-24/07, EU:T:2009:236, bod 178).
- 306 Uplatnenie zásady *ne bis in idem* najmä predpokladá, že bolo prijaté rozhodnutie o existencii porušenia alebo že bola preskúmaná zákonnosť jeho posúdenia (rozsudok z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 60).
- 307 Ak je táto požiadavka splnená, zásada *ne bis in idem* zakazuje nové vecné posúdenie existencie porušenia, ak by toto nové posúdenie malo za následok:
- buď uloženie druhej sankcie popri prvej sankcii za predpokladu, že sa opätovne konštatuje zodpovednosť,
 - alebo uloženie prvej sankcie za predpokladu, že zodpovednosť, ktorú prvé rozhodnutie odmietlo, konštatuje druhé rozhodnutie (rozsudok z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 61).
- 308 Zásada *ne bis in idem* nebráni obnoveniu stíhania, ktorého predmetom je to isté protisúťažné správanie, pokiaľ bolo prvé rozhodnutie zrušené z formálnych dôvodov bez vecného rozhodnutia o vytýkaných skutočnostiach, keďže rozhodnutie o zrušení nepredstavuje „vykonanie“ v zmysle, aký má tento pojem v trestných oblastiach (rozsudky z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 62, a z 1. júla 2009, ThyssenKrupp Stainless/Komisnia, T-24/07, EU:T:2009:236, bod 190).
- 309 V takom prípade sa sankcie uložené novým rozhodnutím nepridávajú k sankciám uloženým zrušeným rozhodnutím, ale ich nahrádzajú (rozsudky z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 62, a z 1. júla 2009, ThyssenKrupp Stainless/Komisnia, T-24/07, EU:T:2009:236, bod 190).
- 310 V prejednávanej veci treba konštatovať, že k dnešnému dňu žiadne rozhodnutie s konečnou platnosťou nerozhodlo o veci samej, pokiaľ ide o účasť žalobkyne na porušeníach, ktoré sa jej vytýkajú. Rozhodnutie z roku 2002 bolo Všeobecným súdom zrušené z dôvodu právneho základu použitého Komisiou a rozhodnutie z roku 2009 bolo zrušené pre porušenie podstatných formálnych náležitostí bez toho, aby v akomkoľvek z týchto dvoch prípadov bolo prijaté konečné stanovisko k žalobným dôvodom uvádzaným žalobkyňou týkajúcim sa jej účasti na skutočnostiach, ktoré sa jej vytýkajú. Jedine rozsudok z 9. decembra 2014, Feralpi/Komisnia

(T-70/10, neuverejnený, EU:T:2014:1031), rozhodol o takýchto žalobných dôvodoch, ale Súdny dvor ho v celom rozsahu zrušil. Za týchto podmienok sa nemožno domnievať, že Komisia prijatím napadnutého rozhodnutia žalobkyňu za tie isté skutky sankcionovala alebo stíhala dvakrát (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. októbra 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 63).

- 311 Pokiaľ ide o sankciu uloženú žalobkyňi v napadnutom rozhodnutí, nahrádza sankciu uloženú v rozhodnutí z roku 2009, ktorá sama nahradila sankciu uloženú v rozhodnutí z roku 2002.
- 312 Za týchto podmienok sa nemožno domnievať, že zásada *ne bis in idem* bola porušená.
- 313 Porušenie zásady právnej istoty, ktoré by vyplývalo z porušenia zásady *ne bis in idem*, treba teda tiež zamietnuť, a preto musí byť piaty žalobný dôvod zamietnutý.

E. O šiestom žalobnom dôvode založenom na nezákonnosti režimu premlčania stanoveného článkom 25 ods. 3 až 6 nariadenia č. 1/2003

- 314 Žalobkyňa vznáša námietku nezákonnosti voči režimu prerušenia a pozastavenia premlčania uvedenému v článku 25 ods. 3 až 6 nariadenia č. 1/2003. Podľa nej by mal byť tento režim vyhlásený za neuplatniteľný v tomto konaní. Viedol by totiž k situáciám, v ktorých by Komisia mohla, ako v prejednávanej veci, prijať nové rozhodnutia po zrušení bez toho, aby bola táto možnosť časovo obmedzená. Takýto výsledok by bol v rozpore jednak s článkami 41 a 47 Charty a jednak s článkom 6 EDLP, ktoré všetky ukladajú povinnosť dodržať primeranú lehotu v konaniach.
- 315 Komisia s argumentáciou žalobkyne nesúhlasí.
- 316 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v oblasti hospodárskej súťaže sa premlčacia lehota riadi článkom 25 nariadenia č. 1/2003 takto:
- táto doba je päť rokov [odsek 1 písm. b) v spojení s článkom 23 ods. 2 písm. a) uvedeného nariadenia],
 - môže byť prerušená akýmkoľvek úkonom Komisie, ktorého cieľom je vyšetrovanie alebo stíhanie porušenia (odsek 3), v takom prípade prerušenie spätne preruší lehotu, ktorá už začala plynúť, a určuje začiatok novej lehoty, v prípade prerušenia premlčacia lehota uplynie najneskôr po uplynutí desiatich rokov bez toho, aby Komisia uložila pokutu alebo pravidelné penále (odsek 5),
 - plynutie lehoty sa pozastaví počas konaní o žalobách podaných na Súdny dvor proti rozhodnutiu Komisie, pričom v takom prípade sa predlžuje o dobu, počas ktorej došlo k prerušeniu (odsek 6).
- 317 Pokiaľ ide o zásadu primeranej lehoty, tá nie je vopred určená alebo stanovená abstraktne pre všetky konania, ktoré môžu byť dotknuté, ale musí byť posúdená s prihliadnutím na okolnosti vlastné každej veci, najmä význam sporu, zložitosť veci, správanie žalobkyne a príslušných orgánov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. októbra 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, body 187 a 188).

- 318 Žalobkyňa vytýka normotvorcovi Únie, že v článku 25 nariadenia č. 1/2003 nestanovil maximálnu lehotu, po uplynutí ktorej by bol akýkoľvek zásah Komisie vylúčený, aj keby premlčacia lehota bola prerušená.
- 319 V tejto súvislosti treba uviesť, že článok 25 nariadenia č. 1/2003, tak ako bol formulovaný, vyplýva zo zosúladenia, ktoré vykonal normotvorca Únie pri výkone právomocí, ktoré sú mu zverené, medzi dvoma cieľmi, ktoré si môžu vyžadovať protichodné opatrenia, a to na jednej strane potrebou zabezpečiť právnu istotu tým, že sa zabráni tomu, aby sa mohli donekonečna spochybňovať konsolidované situácie po uplynutí času, a na druhej strane potrebou zabezpečiť dodržiavanie práva stíhaním, zisťovaním a trestaním porušení práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2005, Sumitomo Chemical a Sumika Fine Chemicals/Komisia, T-22/05 a T-23/02, EU:T:2005:349, bod 82).
- 320 Žalobkyňa však v prejednávanej veci nepreukázala, že normotvorca Únie v rámci zosúladovania, ktoré vykonal medzi týmito odlišnými cieľmi, prekročil priestor, ktorý mu musí byť v tomto rámci priznaný. Právomoc vykonať overenia a ukladať sankcie je totiž ohraničená striktnými obmedzeniami. Je pravda, že premlčacia lehota sa prerušuje v prípade žaloby podanej na súd Únie. Táto možnosť si však na účely jej uplatnenia vyžaduje postup, ktorý majú zabezpečiť samotné podniky. Normotvorcovi Únie nemožno vytýkať okolnosť, že po podaní viacerých žalôb, pričom každá z nich bola podaná dotknutými podnikmi, bolo rozhodnutie vydané na konci konania prijaté po určitej lehote.
- 321 Zosúladenie, ktoré takto uskutočnil normotvorca Únie, sa zdá byť o to primeranejšie, že osoby podliehajúce súdnej právomoci sťažujúce sa na neprimerane dlhé konanie môžu spochybniť túto dĺžku tým, že pokračujú v domáhaní sa zrušenia rozhodnutia prijatého na konci tohto konania, pričom takéto zrušenie je vyhradené pre situácie, v ktorých prekročenie primeranej lehoty bránilo výkonu práva na obhajobu, alebo ak prekročenie primeranej lehoty nevedlo k porušeniu práva na obhajobu, podaním žaloby o náhradu škody na súde Únie (pozri bod 172 vyššie).
- 322 Šiesty žalobný dôvod je preto potrebné zamietnuť.

[omissis]

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (štvrtá rozšírená komora)

rozhodol takto:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Feralpi Holding SpA je povinná nahradiť trovy konania.

Gervasoni

Madise

Nihoul

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 9. novembra 2022.

Podpisy